

נושא
 עשרות ומאות שלמות

 שם הפעילות
 הוסף והורד מ- 200

 סוג הפעילות
 הקנייה בקבוצה+תרגול

תקציר

הפעילות בצורת משחק, אשר במהלכה התלמידים משנים מספרים תלת-ספרתיים על-ידי הוספה או הורדה של לבנה יחידה, לבנה-של-10, או לבנה-של-100. לאחר שישימו את המניפולציה החשובנית, התלמידים ישערו, יבנו וישימו את התוצאות. בתחילה יבצעו את הפעילויות בהתאם להוראות המורה, אחר-כך במשחק זוגות ובתרגול אישי.

מטרות

- התלמידים יראו בקלות את המבנה של בסיס 10 על-ידי הוספה/החסרה של לבנה יחידה, לבנה-של-10 או לבנה-של-100.
- התלמידים יבנו את המבנה של בסיס 10 על-ידי הוספה/החסרה של 1, 10 או 100.
- התלמידים יבנו מספרים תלת-ספרתיים.
- התלמידים ישימו מספרים תלת-ספרתיים.
- התלמידים יפתחו אסטרטגיה משלהם להשערת התוצאה ואז יבדקו את השערותיהם, בעזרת הלבנים.

עזרים

לוח מבנה עשורי, לבנים, קוביה, דף 3041/1 לתעוד התהליך הכתתי, דף 3041/2 לתעוד המשחק בזוגות, 2 דפים לתרגול אישי.

פעילות

ארגון מקדים:

הדביקו על הקוביה מדבקות עם המספרים, -1 $+1$ -10 $+10$ -100 $+100$, חלקו את התלמידים לזוגות. הניחו לפני כל זוג לוח מבנה עשורי. תנו לאחד מבני הזוג את תפקיד ה"מתעד" (תפקידו לרשום את המספרים המשתנים) ולשני את תפקיד "אחראי הלבנים" שתפקידו להניח או להסיר לבנים, בהתאם להוראות, מלוח המבנה העשורי.

מהלך הפעילות:

- בקשו מכל הזוגות להניח על הלוח שלפניהם שתי לבנים-של-10 ו-5 לבנים יחידות. (התחילו את המשחק ב"הוסף" בלבד).
- שאלו: "מה המספר שהלבנים מייצגות?" - (25) ה"מתעד" רושם את המספר על הדף שלפניו.
- "הוסף אחד" (הילד האחראי על הלבנים מוסיף לבנה ללוח המבנה העשורי).
- שאלו: "מה המספר שהלבנים מייצגות?" (26).
- "הוסף אחד" - מה המספר? (27).
- "הוסף 100" - מה המספר? (127).
- "הוסף 10" - מה המספר? (137).
- "הוסף 1" - מה המספר? (138).
- "הוסף 10" - מה המספר? (148).
- "הוסף 10" - מה המספר? (158).
- "הוסף 100" - מה המספר? (258)....
- לאחר שהילדים הבינו כיצד עליהם לפעול הוסיפו את ההוראה "הורד".

פעילות

המשיכו לשחק בהתאם ליכולתם של התלמידים, עם הורד והוסף. כאשר בהוראה הורד "אחראי הלבנים" מוריד לבנים מהלוח.

- כאשר התלמידים הבינו הייטב את התהליך בקשו מהם להוריד את כל הלבנים מהלוח. בני הזוג יחליפו ביניהם תפקידים ואז יתחילו את המשחק מהתחלה.

לדוגמה: בקשו מהילדים להניח על הלוח לבנה של-100, 7 לבנים של-10 ו-5 לבנים יחידות (175).

אמרו:

- "הוסף 1" - מה המספר? (176).
- "הוסף 100" - מה המספר? (276).
- "הורד 10" - מה המספר? (266).
- "הוסף 10" - מה המספר? (276).
- "הורד 100" - מה המספר? (176).
- "הורד 10" - מה המספר? (166).
- "הורד 1" - מה המספר? (165).
- "הוסף 100" - מה המספר? (265).
- וכן הלאה...

בשלב מתקדם אפשרו לילדים לשער מה יהיה המספר על הלוח לפני שהם מוסיפים אליו או מסירים ממנו את הלבנים. בקשו מהם לבדוק את השערותיהם.

המשחק – בזוגות

ארגון מקדים:

סדרו את הכתה בזוגות. תלמיד אחד תפקידו הוא "לתעד" ותלמיד שני תפקידו "אחראי לבנים". לפני המשחק יש להבהיר מה יהיה משך המשחק - חמש הטלות קוביה לכל תלמיד. כמו כן יש להגדיר את שיטת הניקוד למנצח - בנושא זה ישנן מספר אפשרויות:

- מי שיש לו המספר הקטן ביותר לאחר 10 הטלות.
- מי שיש לו המספר הגדול ביותר לאחר 10 הטלות.
- המספר הקרוב ביותר ל-... (200..300).

מהלך המשחק:

- אמרו לכל זוג להתחיל עם 2 לבנים של-100. התלמידים זורקים את הקוביה לפי תור.
- האחראי על הקוביות מוסיף או מוריד לבנים בהתאם.
- התלמיד המתעד רושם כל פעם את המספר שיוצא בחוברת העבודה שלו.
- כשמסתיים המשחק משווים את התוצאות בין הזוגות ומכריזים על הזוג המנצח. הפנו את הילדים לפעילות אישית בדפי העבודה לתלמיד.

דרכי הערכה

במהלך פעילות התלמידים צפו בתלמידים ושימו לב האם הם:

יכולים לשער נכון תוצאות של מספר $+1$, $+10$, $+100$?

יכולים לשער נכון תוצאות של מספר -1 , -10 , -100 ?

רושמים נכון מספרים תלת-ספרתיים?

משיימים נכון מספרים תלת-ספרתיים?